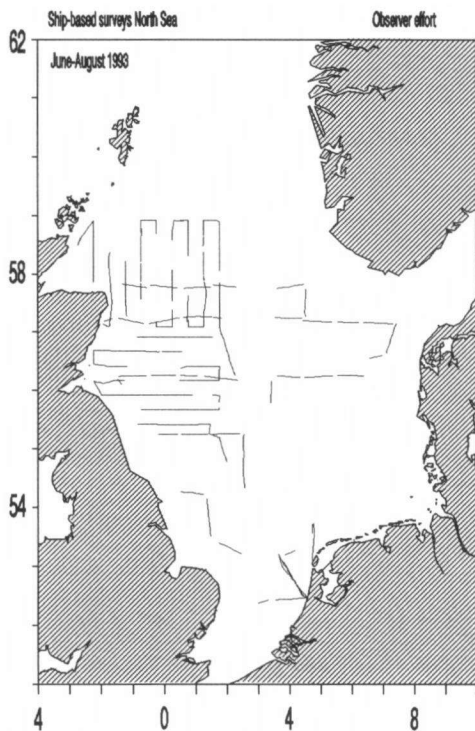

Zeevogelwaarnemingen op zee

JUNI - AUGUSTUS 1993 De meeste gegevens werden dit kwartaal verzameld aan boord van het onderzoeksschip *RV Tridens*, tijdens de 'haring-echosurvey' van 28 juni-15 juli 1993 (HO, MW) en tijdens de '*International Bottom Trawl Survey (IBTS)*' in augustus (CJC, QK, HvB; figuur 1). Tijdens de eerste reis werd vooral voor de Schotse kust gevaren, terwijl in augustus de Noordzee op zijn breedste punt een aantal malen werd overgestoken. Als enige aanvulling daarnaast gelden de transecttellingen aan boord van *MV Mercuur* tijdens de door DBA en NZG georganiseerde trip naar het Friese Front (MFL; zie elders in dit nummer). In juni en juli voor de Schotse kust werden de meeste tellingen uitgevoerd tussen 55° en 59°N en 3°W-2°O. Tijdens de IBTS in augustus werden de grootste aantallen vogels zoals gebruikelijk voor de Schotse en Noordoostengelse kust gezien.

De tellingen op zee lieten een typisch zomerbeeld zien. In de kustwateren van zowel Nederland als Groot Brittannië waren veel Zilver- en Kleine Mantelmeeuwen aanwezig, evenals veel Visdieven en Grote Sterns. In het noordwesten van het getelde gebied werden ook Noordse Sterns gezien, en langs de Schotse kust doken alweer de eerste Dwergmeeuwen op. De meeste vogels werden aan de Britse kant gezien. Meest talrijk waren Noordse Stormvogel, Jan van Gent, Drieteenmeeuw en Zeekoet. Van elk van deze soorten werden in totaal duizenden vogels gezien. Alk en Papegaaiduiker waren vrij algemeen (verhouding Zeekoet/Alk/Papegaaiduiker: 6051/510/768, waarbij moet worden aangetekend dat Papegaaiduikers op grotere afstanden van de tellers eerder worden gemist dan de andere soorten). De alkachtigen zaten geconcentreerd langs de Britse kust, maar verder op zee werden ook vogels gevonden, op weg naar ruiplaatsen elders, zoals het Friese Front waar de eerste dieren in augustus waren

Figuur 1. Waarnemingsinspanning op zee, jun-aug.
Figure 1. Observer effort offshore, Jun-Aug.

en Drieteenmeeuw) groter en kregen de Noordse Stormvogels steeds minder gelegenheid om vis te verschalken. Grote Jagers werden regelmatig gezien, en tijdens vrijwel iedere vistrek verscheen wel één of meer exemplaren bij de boot. Vlak voor de haven van Aberdeen vloog een volwassen donkere fase Middelste Jager in de volgwolk mee.

Informatie van: H. van Berkel, C.J. Camphuysen, Q. van Katwijk, M.F. Leopold, H. Offringa, M. Werner

gearriveerd.

Over het hele telgebied werden 80 Grote, 31 Kleine en 1 Middelste Jagers opgemerkt. Pijlstormvogels en (3 Grauwe en 21 Noordse) en Stormvogeltjes (154) zaten uitsluitend aan de Britse kant. Vale Stormvogeltjes werden niet gezien.

De trek van landvogels kwam al weer voorzichtig op gang. Kleine groepjes van verschillende soorten steltlopers, enkele duiven, Gierzwaluwen en Spreeuwen werden waargenomen.

Behalve dat er transecttellingen werden uitgevoerd tijdens de IBTS in augustus, werden ook de door het schip aangetrokken vogels geteld tijdens vistrekken en werden 'discard'-experimenten gedaan. In de noordelijke centrale Noordzee domineerden Noordse Stormvogels numeriek bij het schip. Tientallen exemplaren tegelijk stortten zich op overboord gegooide vissen, maar de rustig boven het spektakel klapwiekende Grote Mantelmeeuwen en Grote Jagers wisten keer op keer de vis tussen de vechtende massa vogels uit te tillen. Verder naar het zuiden waren de aantallen meeuwen (vooral Kleine Mantelmeeuw